

ÄRENDELISTA

Kallelse till sammanträde fredagen den 24 november 2017 kl. 12.30 i styrelserummet.

Paragraf	Ärende
97.	Sammankallande och beslutsförhet.
98.	Justering av protokoll.
99.	Föredragningslistans godkännande.
100.	Utlåtande om lagförslag om dataskydd.
101.	Utlåtande om regeringens utkast till regeringens proposition med förslag till lag om kundens valfrihet inom social- och hälsovården.
102.	Ny logotyp för ÅHS.
103.	Upphandling av vårdinformationssystem.
104.	Delgivningar.

OBS. Vänligen meddela Anita Husell-Karlström, tel. 538 412 eller e-post: anita.husell-karlstrom@ahs.ax om du **inte** kan delta i styrelsemötet.

Annette Holmberg-Jansson
Ordförande

ÅLANDS HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Styrelsen den 24 november 2017

PROTOKOLL

Nr 15 2017

Datum		fredagen den 24 november 2017
		Paragraf nr 97-104
Plats och tid		Styrelserummet kl. 12.30-14.15
Beslutande	Annette Holmberg-Jansson Ingrid Johansson Runar Karlsson Tomas Blomberg Carina Aaltonen Runa-Lisa Jansson	ordförande vice ordförande ledamot ledamot ledamot ersättare
Frånvarande	Ingvar Björling	ledamot
Övriga närvarande	Marie Lövgren Terese Åsgård Sirpa Mankinen Anders Westermark Olli-Pekka Lehtonen	ekonomichef personalchef vårdchef vik. chefläkare landskapsläkare
Föredragande	Bengt Michelsson	hälso- och sjukvårdsdirektör
Protokolljustering	Dagens protokoll förklaras omedelbart justerat.	
Protokolljusterare	Ingrid Johansson	

Annette Holmberg-Jansson
ordförande

Bengt Michelsson
t.f. hälso- och sjukvårdsdirektör

ÅLANDS HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Styrelsen den 24 november 2017

SAMMANKALLANDE OCH BESLUTFÖRHET

§ 97 FÖRSLAG:

Sammanträdet förklaras lagligen sammankallat och beslutfört.

BESLUT: Beslöt enligt förslaget.

JUSTERING AV PROTOKOLL

§ 98 FÖRSLAG: Protokoll förklaras justerat när det har undertecknats av mötets ordförande och en på mötet utsedd protokolljusterare samt kontrasignerats av föredragande.

BESLUT: Beslöt utse Ingrid Johansson till protokolljusterare.

FÖREDRAGNINGSLISTANS GODKÄNNANDE

§ 99 FÖRSLAG: Beslutar att föredragningslistan godkänns.

BESLUT: Beslöt enligt förslaget.

UTLÅTANDE OM LAGFÖRSLAG OM DATASKYDD

§ 100 Inom Europeiska Unionen har antagits en dataskyddsförordning och ett dataskyddsdirektiv. Dataskyddsförordningen innehåller allmänna regler om behandlingen av personuppgifter. Förordningen ska tillämpas från den 25.5. 2018. Dataskyddsdirektivet reglerar hur polisen och andra brottsbekämpande myndigheter ska behandla personuppgifter. Direktivet ska genomföras i medlemsstaternas lagstiftning senast den 6.5. 2018.

Dataskyddsförordningen innehåller allmänna regler om behandlingen av personuppgifter. Det huvudsakliga syftet är att skydda fysiska personers grundläggande rättigheter och friheter, särskilt deras rätt till skydd av personuppgifter.

Dataskyddsreformen föranleder ny dataskyddslagstiftning på Åland. Dataskyddsförordningen är till största delen direkt tillämplig och bestämmelserna ska tillämpas som sådana inom EU. Till andra delar förutsätter eller möjliggör förordningen att det antas kompletterande lagstiftning.

Landskapsregeringen har gett tillfälle att lämna synpunkter på utkast till lagförslag om dataskydd. Den huvudsakliga avsikten med lagförslaget är att precisera och komplettera dataskyddsförordningens bestämmelser med landskapslagstiftning, särskilt genom förslaget till en allmän landskapslag om dataskyddet inom landskaps- och kommunalförvaltningen.

Dataskyddsförordningen hittar man här: <http://www.privacy-regulation.eu/sv/index.htm>

En annan avsikt med lagförslaget är att implementera 2016 års dataskyddsdirektiv i landskapslagstiftningen. Direktivet hittar man här:

[http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?qid=1485503883648&uri=CELEX:32016L0680_2\(3\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?qid=1485503883648&uri=CELEX:32016L0680_2(3))

Utkastet innehåller ett förslag till blankettlag som ska göra rikets dataskyddslagstiftning gällande inom landskapets behörighet då personuppgifter behandlas inom Ålands polismyndighet och privat sektor. Denna rikets dataskyddslagstiftning är fortfarande under beredning.

UTLÅTANDE OM LAGFÖRSLAG OM DATASKYDD (forts.)

§ 100 I gällande landskapslagstiftning finns i ett antal bestämmelser hänvisningar till specialbestämmelser i rikslagstiftningen om skyddet av personuppgifter. Dessa riksbestämmelser kommer att behöva ändras vilket även medför ett behov av att ändra berörda bestämmelser i landskapslagstiftningen. I dagsläget finns enligt landskapsregeringen inte någon närmare information om när det kan finnas slutliga förslag till ändringar av dessa riksbestämmelser om skyddet av personuppgifter. I utkastet till lagförslag om dataskydd har dylika bestämmelser i landskapslagstiftningen utmärkts med kursiv stil och understreckning. Förslag till ändring av bestämmelserna i landskapslagstiftning kan tas fram först när det finns förslag till ändringar av berörda riksbestämmelser.

Tillsynen över behandlingen av personuppgifter inom landskaps- och kommunalförvaltningen ska fortsatt skötas av datainspektionen. Landskapslagen om behandlingen av personuppgifter inom landskaps- och kommunalförvaltningen och landskapslagen om Datainspektionen ska upphävas.

Vad dataskyddsreformen innebär för ÅHS framgår ur Datainspektionens allmänna råd Nr 2/2017 (bilaga).

FÖRSLAG: ÅHS lämnar följande utlåtande om lagförslaget om dataskydd:

Landskapsregeringen har gett tillfälle att lämna synpunkter på utkastet till lagförslag om dataskydd. Ålands hälso- och sjukvård lämnar följande utlåtande.

Myndigheten delar den grundläggande värderingen i lagförslaget att det inte ska finnas olika standarder för skyddet av personuppgifter beroende på om behandlingen av personuppgifter faller inom eller utanför unionens behörighet.

Landskapet har lagstiftningsbehörighet gällande skyddet för personuppgifter inom de rättsområden som hör till landskapets behörighet enligt 18 § i självstyrelselagen. Av detta följer att myndigheter som är föremål för landskapslagen om behandling av personuppgifter inom landskaps- och kommunalförvaltningen ska följa rikets lagstiftning om personuppgifter till den del en myndighet behandlar personuppgifter som enligt självstyrelselagen hör till rikets lagstiftningsbehörighet. Enligt självstyrelselag (1991:71) för Åland 18 § punkt 12 hör hälso- och sjukvård, med de undantag som stadgas i 27 §, 24, 29 och 30 punkten till landskapets lagstiftningsbehörighet.

UTLÅTANDE OM LAGFÖRSLAG OM DATASKYDD (forts.)

§ 100 I 27 § punkt 24, 29 och 30 återfinns administrativa ingrepp i den personliga friheten, smittsamma sjukdomar hos människor, kastrering, sterilisering, avbrytande av havandeskap, konstbefruktning, rättsmedicinska underökningar, behörigheten att vara verksam inom hälso- och sjukvården, apoteksväsendet, mediciner och produkter av läkemedelstyp, narkotiska ämnen samt framställningen av gifter och fastställande av deras användningsändamål.

Myndigheten behandlar således personuppgifter som hör både till landskapets och rikets lagstiftning gällande personuppgifter. Det kan komma att innebära en praktisk svårighet att hålla isär lagstiftningarna vilket torde vara särskilt viktigt om det finns signifikanta skillnader i regleringarna. Myndigheten ber därför landskapsregeringen utreda närmare konsekvenserna av ovanstående.

Den föreslagna regleringen i fråga om behandlingen av känsliga personuppgifter inom hälso- och sjukvården omfattas. Likaså omfattas övervägandet att myndigheter inom landskaps- och kommunförvaltningen bör undantas från möjligheten att bli föremål för sanktionsåtgärder.

Dataskyddsförordningen ökar myndighetens kostnader både då de gäller personella resurser ifråga om dataskyddsombud, administration, utbildning och tekniska lösningar såsom anpassning av befintliga IT-system, vilket bör beaktas i resurstilldelningen till myndigheten.

BESLUT: Beslöt enligt förslag.

UTLÅTANDE OM UTKASTET TILL REGERINGENS PROPOSITION MED FÖRSLAG TILL LAG OM KUNDENS VALFRIHET INOM SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDEN

§ 101 I utkastet till proposition föreslås det att det stiftas en ny lag om kundens valfrihet inom social- och hälsovården. Syftet med lagen är att för social- och hälsovårdens kunder främja möjligheterna att välja tjänsteproducent och att förbättra tillgången till och kvaliteten på tjänsterna. I lagen föreskrivs det om innehållet i kundens valfrihet, rådgivning och handledning om användningen av valfrihet, om bedömningen av servicebehovet och om samordning av tjänster, förfaranden vid godkännande av tjänsteproducenter samt avtalsförfaranden, tjänsteproduktion och producenternas skyldigheter, ersättningar till tjänsteproducenter, informationshantering och tillsyn samt hur valfrihetsmodellen ska genomföras.

Genom den föreslagna valfrihetsmodellen övergår i riket till ett social- och hälsovårdssystem där kunden kan påverka valet av sin tjänsteproducent. Landskapet svarar för ordnandet av social- och hälsovården. Med kundens valfrihet avses kundens rätt att välja en tjänsteproducent och dess tjänsteenhet samt en yrkesutbildad person eller multiprofessionell grupp yrkesutbildade personer som tillhandahåller tjänster. Kundens valfrihet ska omfatta val av en social- och hälsocentral och en mun- och tandvårdsenhet som är antingen offentlig och finns vid ett landskaps affärsverk eller privat, val av affärsverk samt tjänster som fås mot kundsedel och enligt en personlig budget. Kunden får för sex månader i taget välja en social- och hälsocentral och mun- och tandvårdsvårdsenhet som tillhandahåller i lagen angivna direktvalstjänster utan landskapets bedömning av servicebehovet eller anvisning. Dessutom ska kunden ha rätt att välja ett affärsverk i landskapet och dess tjänsteenhet. Utifrån en bedömning av servicebehovet som landskapets affärsverk gör kan kunden för vissa tjänster beviljas en kundsedel eller en personlig budget som kunden kan använda när han eller hon väljer tjänsteproducent. Det föreslås att kundens rätt att välja ska gälla hela landet.

Enligt förslaget ska landskapet godkänna de privata social- och hälsocentraler, de privata mun- och tandvårdsenheter och de producenter av kundsedelstjänster som är verksamma inom landskapets område. Tjänsteproducenter som ingår i valfrihetssystemet ska vara införda i det register som avses i lagen om produktion av social- och hälsotjänster och vara registrerade som användare av de riksomfattande informationssystemtjänster som avses i lagen om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården. Dessutom föreskrivs det i lagen om de allmänna skyldigheter och det ansvar som gäller tjänsteproducenter inom valfrihetssystemet. I fråga om producenter av direktvalstjänster föreskrivs i lagen om särskilda villkor.

UTLÅTANDE OM UTKASTET TILL REGERINGENS PROPOSITION MED FÖRSLAG TILL LAG OM KUNDENS VALFRIHET INOM SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDEN

§ 101 Vidare kan landskapet ställa villkor för producenter av direktvalstjänster samt för producenter av tjänster som tillhandahålls mot kundsedel och enligt personlig budget. Genom villkoren tryggas tillräckliga social- och hälsovårdstjänster samt främjas befolkningens hälsa och välfärd i landskapet.

Enligt vad som föreslås ska landskapet ingå avtal med producenterna av direktvalstjänster och besluta om de ersättningar som ska betalas till producenterna enligt de finansieringsprinciper som föreskrivs i lagen. Landskapet ska också föra en förteckning över producenter och övervaka dem.

Landskapet ska också föra register över social- och hälsovårdens klient- och patientdata. Via riksomfattande informationshanteringstjänster har producenten tillgång till klient- och patientdata över kunden i den utsträckning som krävs för att tjänsten ska kunna utföras. Landskapet ansvarar också för att invånarna har tillräcklig information för att kunna välja bland social- och hälsovårdstjänsterna. Dessutom ska landskapet, landskapets affärsverk och producenterna av direktvalstjänster svara för samordningen av kundens tjänster.

För att möjliggöra kundens valfrihet ska det enligt vad som föreslås finnas riksomfattande informationshanteringstjänster för valfriheten som alla tjänsteproducenter som avses i lagen ska använda. I tjänsterna ska ingå uppgifter om tjänsteproducenter med hjälp av vilka kunden kan välja producent. Dessutom kan tjänsteproducenterna använda informationshanteringstjänsterna för att göra anmälningar enligt den föreslagna lagen samt ge föreskrivna uppgifter om de tjänster som kunden får och om sin verksamhet.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2020. Avsikten är dock att valfrihetssystemet ska träda i kraft stegvis. Den personliga budgeten tas enligt planerna i bruk den 1 januari 2020 och kundsedeln senast den 1 juli 2020. Social- och hälsocentralerna inleder sin verksamhet den 1 januari 2021 och mun- och tandvårdsenheterna inleder sin verksamhet den 1 januari 2022.

FÖRSLAG: Föreslås att styrelsen lämnar följande utlåtande:

Enligt självstyrelselag (1991:71) för Åland 18 § punkt 12 hör hälso- och sjukvård, med de undantag som stadgas i 27 §, 24, 29 och 30 punkten till landskapets lagstiftningsbehörighet.

UTLÅTANDE OM UTKASTET TILL REGERINGENS PROPOSITION MED FÖRSLAG TILL LAG OM KUNDENS VALFRIHET INOM SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDEN

§ 101 I 27 § punkt 24, 29 och 30 återfinns administrativa ingrepp i den personliga friheten, smittsamma sjukdomar hos människor, kastrering, sterilisering, avbrytande av havandeskap, konstbefruktning, rättsmedicinska underökningar, behörigheten att vara verksam inom hälso- och sjukvården, apoteksväsendet, mediciner och produkter av läkemedelstyp, narkotiska ämnen samt framställningen av gifter och fastställande av deras användningsändamål.

Rikets valfrihetslagstiftning kommer med andra ord inte att gälla inom landskapet Åland.

I utkastet till proposition finns i 8§ regleringar om val av tillfällig tjänsteproducent och dess tjänsteenhet. Avsikten är att i paragrafen föreskriva hur valet av tillfällig tjänsteproducent går till då kunden tillfälligt vistas på annan ort på grund av arbete, studier, fritid, en nära anhörigs eller annan närstående persons boende eller av någon annan orsak. Paragrafen beaktar inte personer skrivna på Åland som tillfälligt vistas i riket eller personer skrivna i riket som tillfälligt vistas på Åland. Social- och hälsovårdsministeriet bör därför innan propositionen avges till riksdagen överenskomma med Ålands landskapsregering om hur regleringarna för tillfällig vistelse enligt ovan beaktande även penningtransaktioner ska utformas.

På motsvarande sätt bör riket med landskapsregeringen överenskomma om hur rätten till brådskande vård (9§) för personer skrivna på Åland som tillfälligt vistas i riket och personer skrivna i riket som tillfälligt vistas på Åland ska garanteras beaktande behörighetsfördelningen i gällande lagstiftning.

Ålands hälso- och sjukvård (ÅHS) köper specialiserad sjukvård från riket. Det är därför viktigt för ÅHS att de språkliga rättigheterna för de åländska patienterna, i enlighet med grundlagens och språklagens bestämmelser efterlevs så att vård på svenska kan garanteras.

BESLUT: Beslöt enligt förslaget.

ÅLANDS HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Styrelsen den 24 november 2017

NY LOGOTYP FÖR ÅHS.

§ 102 Styrelsen för ÅHS behandlade på mötet den 27.10. 2017 § 84 frågan om ny logotyp.

"ÅHS grafiska manual är framtagen 2006. Logon har funnits med sedan organisationen bildades 1993. ÅHS behöver modernisera den grafiska profilen och uppdatera sin grafiska manual. Syftet med en ny grafisk profil är att skapa igenkänning och ge ett professionellt och modernt intryck i ÅHS kommunikation externt och internt. Som en del av förnyandet av den grafiska profilen förnyas även logotypen.

Logotypen i enspalt:

Logotypen i tvåspalt:

ÅHS har upphandlat en digital arbetsplats som ersätter intranätet. Arbetet med den digitala arbetsplatsen har inletts under hösten 2017. Då den lanseras vore det viktigt att den har aktuell och modern layout. Det är också ett bra tillfälle att genomföra en modernisering då samtliga dokument ska gås igenom och överflyttas. Då det digitala arbetsplatsen tagits i bruk står ÅHS webbplats i tur att förnyas – externt är det kanske ännu viktigare att ge ett tidsenligt och modern intryck.

Den grafiska profilen ska vara tillgänglig för alla inom ÅHS vilket underlättar det administrativa arbetet för personalen då det finns klara riktlinjer för hur annonser, trycksaker och annat informationsmaterial ska se ut. ÅHS får en enhetlig och proffsig profil utåt mot patienter, arbetsökande och allmänheten.

NY LOGOTYP FÖR ÅHS (forts.)

§ 102 NY LOGOTYP FÖR ÅHS (forts.)

§ 84 ÅHS nya grafiska profil ska spegla de värderingar som ÅHS står för. ÅHS började arbetet med att ta fram en ny grafisk profil med en halvdagsworkshop om ÅHS kärnvärden utgående från följande frågeställningar:

- Vad är unikt för ÅHS?
- Vad vill vi förmedla till patienter?
- Vad vill vi förmedla till samhället?
- Vilken gemensam plattform har personalen?
- Vad gör ÅHS attraktivt för nya arbetstagare?

En förberedande diskussion hölls inför workshopen där ledningsgruppen kom fram till att en modernisering av nuvarande logotyp ska göras baserat på workshopens resultat. Ledningsgruppen meddelade som väggkost till April att hjorten som symbol behöver finnas kvar i någon form. Ledningsgruppen konstaterade vidare att detta är en del i ett mer långsiktigt värdegrundsarbete som fortgår.

Deltagare i workshopen var representanter från olika delar av organisationen, ledningsgruppen, kliniker/enheter, arbetsgruppen för ny grafisk profil. April har efter ledningsgruppens anvisningar och workshopen jobbat vidare med att förnya ÅHS logotyp som en del av den förnyade grafiska profilen, resultatet presenterades för ledningsgruppen den 17 oktober.

April deltar i mötet och presenterar förslaget till ny logotyp. Bilagan utdelas på mötet. Ledningsgruppen förordar förslaget.

FÖRSLAG: Styrelsen beslutar godkänna den förnyade grundmodellen till ny logotyp enligt bilaga. Logotypen tas succesivt i bruk i syfte att logotypsbytet så långt som möjligt görs utan extra kostnader.

BESLUT: Beslöt enligt förslaget.”

FÖRSLAG: Styrelsen fastställer logotyp i enlighet med bilaga.

BESLUT: Beslöt enligt förslaget.

UPPHANDLING AV VÅRDINFORMATIONSSYSTEM

§ 103 Beslut togs i början av år 2017 i ledningsgruppen under §4 att tillsätta ett projekt avseende nytt vårdinformationssystem. Projektet skulle undersöka möjliga samarbeten kring VIS och hur upphandlingen skall genomföras.

Inom ramen för budget 2018 har investeringsmedel upptagits från ÅHS för att upphandla och införa ett nytt VIS. Investeringen har uppskattats till 3,8 miljoner euro i direkta investeringskostnader.

En juridisk undersökning avseende upphandlingsförfarande pågår, där en grundförutsättning är att ÅHS är upphandlande enhet, och samtidigt tillgängliggör systemet för övriga vårdgivare.

En av målsättningarna med det nya systemet är att det skall införas med Ålands befolkning i centrum, och oberoende av vårdgivare skall information kunna delas över organisationsgränser – under förutsättning att patientens samtycke finns. Detta innebär att ÅHS som största vårdgivare på Åland och huvudanvändare av systemet kommer att upphandla systemet och inneha systemansvaret för systemet. Samtidigt skall ÅHS kunna tillhandahålla tillgång till systemet för externa parter, såsom kommuner, kommunalförbund och privata vårdgivare på Åland.

För att driva detta projekt anställs en projektledare. Projektledaren skall rapportera till IT-utvecklingschefen, som får ett helhetsansvar för projektet.

Vidare behövs juridisk kompetens inom områdena förvaltning, hälso- och sjukvård och upphandling i projektet.

I ett tidigt skede behöver förvaltare av det nya systemet engageras, och två stycken systemförvaltare anställas för att kunna delta i införandeprojektet och bygga kunskap samt fungera som projektresurser. Dessa resurser skall primärt fokusera på innehållet i systemet, och hur systemet kan hjälpa organisationen inom ÅHS att arbeta på effektivare och mer kvalitativa sätt samt på detta sätt utveckla vårdverksamheten.

Styrgrupp för projektet är: Chefläkare (ordförande), hälso- och sjukvårdsdirektör, IT-utvecklingschef, ekonomichef och vårdchef kompletterat med en kommunrepresentant.

FÖRSLAG: ÅHS påbörjar och genomför arbetet med en upphandling av nytt vårdinformationssystem för hälso- och sjukvården där även tillämpliga delar inom socialvården skall beredas möjlighet att använda systemet.

UPPHANDLING AV VÅRDINFORMATIONSSYSTEM

§ 103 Påbörjar förfarande för inrättande av en tjänst som projektledare vid IT-enheten. Vidare anlitas extern juridisk kompetens till projektet där behov finns. Motiveringen är att intern kompetens på dessa områden saknas.

Påbörjar förfarande för inrättande av två tjänster som systemförvaltare för VIS vid vårdchefens enhet.

BESLUT: Beslöt enligt förslaget.

ÅLANDS HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Styrelsen den 24 november 2017

DELGIVNINGAR

§ 104 FÖRSLAG: Styrelsen antecknar nedanstående delgivningar för kännedom.

1. Samarbetskommitténs protokoll från 20.11.2017.
2. Kösituationen per 1.11.2017.
3. Uppdatering av helikopterupphandling (utdrag LG-protokoll).
4. Rätten att välja hälsocentral (utdrag LG-protokoll)
5. Utredning av polyfarmaci hos äldre patienter som inkommit akut efter fallolyckor.
6. Vad är på gång inom IT på ÅHS.

BESLUT: Styrelsen beslöt enligt förslaget.